ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

В сила от 01.04.2019 г.Приет с ПМС № 65 от 29.03.2019 г.

Обн. ДВ. бр.27 от 2 Април 2019г., *доп. ДВ. бр.33 от 7 Април 2020г.*, *доп. ДВ. бр.48 от 26 Май 2020г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.28 от 6 Април 2021г.*, *изм. и доп. ДВ. бр.50 от 1 Юли 2022г.*, ***изм. ДВ. бр.12 от 30 Януари 2026г.***

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се уреждат редът и начинът за прилагане на **Закона за хората с увреждания**.

Глава втора.
ИЗБОР НА ЧЛЕНОВЕ - ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА И ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ НА СЪВЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Чл. 2. Изборът на представители на организациите на и за хора с увреждания за членове на Съвета за наблюдение се извършва чрез публична и прозрачна процедура.

Чл. 3. (1) В тримесечен срок преди изтичането на мандата на членовете на Съвета за наблюдение институцията, която администрира дейността му, публикува покана за участие в избори за определяне на четиримата членове - представители на организациите на и за хора с увреждания.

(2) Поканата се публикува на интернет страницата на институцията, която администрира дейността на Съвета за наблюдение.

Чл. 4. (1) Всяка организация на и за хора с увреждания, която желае да участва в процедурата за избор на членове - представители на организациите на и за хора с увреждания на Съвета за наблюдение, подава заявление за участие в срок 10 работни дни от публикуване на поканата.

(2) Заявлението за участие е в свободен текст и съдържа минимум следните реквизити:

1. наименование на организацията и ЕИК/БУЛСТАТ;
2. седалище и адрес на управление;
3. представляващ и управляващ организацията;
4. данни по ал. 5;
5. адрес за кореспонденция и контакт;
6. официален електронен адрес, от който ще гласува организацията;
7. автобиография на предлагания кандидат;
8. декларация за съгласие на предлагания кандидат.

(3) Заявлението за участие се подава от представляващия организацията или от упълномощено от него лице.

(4) Заявлението за участие се подава лично, с писмо с известие за доставяне (обратна разписка) чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път съгласно изискванията на **Регламент (ЕС) № 910/2014** на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък "

Регламент (ЕС) № 910/2014", и на **Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги**.

(5) Със заявлението за участие в процедурата за избор организацията представя данни за наличието на опит в осъществяването на дейности в подкрепа на хората с увреждания и защита на техните права, като описва тези дейности и изпълнените проектни дейности и инициативи заедно с доказателства.

Чл. 5. (1) Всяка организация подава само едно заявление за участие, с което предлага един кандидат за член на Съвета за наблюдение.

(2) В случай че дадена организация не предлага кандидат, подава заявление за участие, което съдържа минимум реквизитите по **чл. 4, ал. 2, т. 1 - 6**.

(3) В случаите, когато една организация, заявила участие в процедурата, членува в асоциации или други обединения, които също участват в процедурата, организацията има право само на един глас.

Чл. 6. (1) Със заповед на ръководителя на институцията, която администрира дейността на Съвета за наблюдение, се създава комисия за организиране и провеждане на процедурата за избор на членове - представители на организациите на и за хора с увреждания на Съвета за наблюдение.

(2) Комисията се състои от нечетен брой членове. По отношение на членовете на комисията не трябва да е налице конфликт на интереси с кандидатите.

(3) За дейността си комисията изготвя протоколи от заседанията.

Чл. 7. (1) Комисията в срок 7 работни дни от изтичане на срока по **чл. 4, ал. 1** извършва проверка на постъпилите заявления за участие в процедурата за избор.

(2) Проверката се осъществява служебно за установяване на следните обстоятелства:

1. наличие на валидна актуална регистрация по съответния приложим закон;

2. доказан опит по **чл. 4, ал. 5**.

3. дали предлаганият кандидат отговаря на изискванията на **чл. 13, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**;

4. наличие на приложен валиден актуален упълномощителен акт - в случаите на упълномощаване;

5. наличие на декларация за съгласие на предлагания кандидат.

(3) Членовете на комисията преди започване на проверката по ал. 1 представят декларация пред ръководителя на институцията, която администрира дейността на Съвета за наблюдение, за липса на конфликт на интереси с кандидатите.

Чл. 8. (1) След изтичане на срока по **чл. 7, ал. 1** комисията публикува на интернет страницата на институцията, която администрира дейността на Съвета за наблюдение, списък със заявилите участие в избора организации и списък на предлаганите кандидати за членове на Съвета за наблюдение.

(2) В срок до 3 работни дни от публикуване на списъците по ал. 1 заявителите могат да правят писмени искания за:

1. отстраняване на недопускане/невключване на организация в списъците с организации, заявили участие в избора, или на предлагани кандидати;

2. отстраняване на грешки или непълноти, допуснати при изписване на изискуемите реквизити по **чл. 4, ал. 2**.

(3) Комисията се произнася по постъпилите искания и в срок до 7 работни дни след изтичане на срока по ал. 2 публикува окончателни списъци на допуснатите и недопуснатите организации и кандидати с мотивите за недопускане.

(4) Поканата за гласуване и образец на избирателна листа, изготвен от институцията, която администрира дейността на Съвета, се публикуват в срок до 2 работни дни от обявяване на окончателните списъци.

Чл. 9. (1) Гласуването за членове - представители на организациите на и за хора с увреждания на Съвета за наблюдение, се извършва в срок 5 работни дни от публикуване на поканата по **чл. 8, ал. 4**.

(2) Право да гласуват имат допуснатите организации, включени в списъка по **чл. 8, ал. 3**.

(3) Право да бъдат избирани имат кандидатите, включени в списъка по **чл. 8, ал. 3**.

(4) Гласуването се извършва чрез избирателната листа, която се подава от законния представител на организацията, вписана в списъка по **чл. 8, ал. 1**, или от упълномощено от него лице.

(5) Избирателната листа се подава лично, с писмо с известие за доставяне (обратна разписка) чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път съгласно изискванията на **Регламент (ЕС) № 910/2014** и на **Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги** на адрес, посочен в поканата по **чл. 8, ал. 4**.

(6) Една организация може да изпрати само една избирателна листа, в която гласува за до четирима кандидати.

(7) Валидни са избирателни листи, които са изпратени в срока по ал. 1 и не съдържат повече от един глас.

Чл. 10. (1) Комисията преброява гласовете и в срок 7 работни дни от приключване на гласуването извършва класиране на кандидатите.

(2) При преброяване на гласовете класирането се извършва в зависимост от получения брой гласове по низходящ ред без оглед на позициите на кандидатите, посочени в изборните листи.

(3) При равен брой гласове за съответни кандидати комисията провежда в тяхно присъствие жребий за определяне на член на Съвета за наблюдение. На жребия могат да присъстват и представители на средствата за масово осведомяване.

(4) На заседанията на комисията могат да присъстват представители на средствата за масово осведомяване.

Чл. 11. (1) Комисията публикува резултатите от гласуването, класирането на кандидатите и протоколите от заседанията на интернет страницата на институцията, която администрира дейността на Съвета за наблюдение.

(2) В срок 3 работни дни от обявяване на класирането организациите, участвали в избора, могат да направят писмени възражения пред комисията.

(3) Комисията се произнася по възраженията в срок 5 работни дни от тяхното постъпване.

(4) След изтичане на срока по ал. 3 постъпилите възражения и отговори на комисията се публикуват на интернет страницата на институцията, която администрира дейността на Съвета за наблюдение.

Чл. 12. (1) В срок до 5 работни дни от обявяване на резултатите от гласуването класираните четирима кандидати потвърждават писмено участието си в Съвета за наблюдение пред институцията, която администрира дейността му.

(2) При неспазване на срока по ал. 1 или при отказ на класиран кандидат институцията, която администрира Съвета за наблюдение, в срок 3 работни дни отправя покана за участие в Съвета към следващ кандидат, получил най-много гласове.

(3) При обективна невъзможност за участие на избран член - представител на организациите на и за хора с увреждания, в рамките на мандата, институцията, която администрира Съвета за наблюдение, отправя покана в срок 3 работни дни за участие в Съвета към следващ кандидат, получил най-много гласове.

Чл. 13. Въз основа на обявеното класиране на четиримата кандидати на организациите на и за хора с увреждания с решение на ръководителя на институцията, която администрира Съвета за наблюдение, се определят членовете на Съвета за наблюдение.

Глава трета.
ИНДИВИДУАЛНА ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ

Чл. 14. (1) Индивидуална оценка на потребностите по искане на човека с увреждане или на лицата по **чл. 21, ал. 2, т. 2 - 5 от Закона за хората с увреждания** се изготвя от специализиран отдел в дирекции "Социално подпомагане" към Агенцията за социално подпомагане след подаване на изискуемите документи по **чл. 21, ал. 3 от Закона за хората с увреждания**.

(2) Специализираният отдел по **чл. 21, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** събира, обработва, систематизира, съхранява и използва информация в сферата на функционалната си компетентност по закон в интегрираната информационна система. В интегрираната информационна система се създава електронно досие на човека с увреждане, заявил изготвяне на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа по реда на **Закона за хората с увреждания**.

Чл. 15. (1) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице възлага постъпилите документи по **чл. 14** на служител от специализирания отдел, който да води конкретния случай.

(2) Служителят, водещ случая, обработва цялата налична информация за човека с увреждане и при необходимост изисква допълнителни данни за удостоверяване на всички обстоятелства по **чл. 22, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** за изготвяне на индивидуалната оценка на потребностите. При необходимост служителят, водещ случая, извършва посещение в дома на човека с увреждане.

(3) При извършване на индивидуална оценка на потребностите на хората с увреждания за предоставяне на механизма лична помощ служителят, водещ случая, задължително:

1. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) осъществява личен контакт с човека с увреждане и извършва посещение в дома му за установяване на неговите реални затруднения и потребности, и

2. провежда интервю с човека с увреждане или с неговия законен представител или с човека, който полага грижи за него.

(4) Проверката на информацията по ал. 2 се осъществява по служебен ред съгласно **чл. 22, ал. 2 от Закона за хората с увреждания**.

(5) При установяване на несъответствия или непълноти в срок до 14 дни от подаване на документите по **чл. 14** служителят, водещ случая, осъществява контакт с човека с увреждане или с лицето по **чл. 21, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за хората с увреждания** за изясняване на обстоятелствата.

(6) Индивидуалната оценка на потребностите по **чл. 20, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, включително оценката за потребността от предоставяне на социални услуги, лична помощ или друг вид подкрепа, се извършва по начин, регламентиран в **Методиката за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания**.

(7) Служителят по ал. 1 изготвя обективни констатации за наличните функционални дефицити на човека с увреждане въз основа на събраната информация - част от индивидуалната оценка на потребностите, при спазване на методиката по ал. 6.

Чл. 16. (1) Заседания на специализирания отдел се свикват най-малко веднъж на месец, в зависимост от постъпилите за периода заявления, от началника на отдела или от длъжностно лице, изпълняващо функциите на началник на отдела.

(2) На заседанията по ал. 1 се обсъждат всички случаи с изготвени констатации по **чл. 15, ал. 7** и се изготвят заключенията по **чл. 23, ал. 1, т. 3 от Закона за хората с увреждания**.

(3) По предложение на началника или на служителите на специализирания отдел за участие в заседанията могат да бъдат поканени и други специалисти или експерти.

(4) Всеки човек с увреждане и/или лице по **чл. 21, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за хората с увреждания** има право да присъства на заседание, на което се изготвя индивидуална оценка на неговите потребности.

Чл. 17. (1) Специализираният отдел:

1. води протокол за всяко заседание;

2. уведомява човека с увреждане или лицето по **чл. 21, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за хората с увреждания** не по-късно от 3 работни дни преди датата на провеждане на заседанието, на което ще се разглежда подаденото от него заявление.

(2) Протоколът се подписва от началника на отдела и от служителите, участвали на заседанието.

Чл. 18. (1) Индивидуалната оценка на потребностите се изготвя в 2 екземпляра - за човека с увреждане или лицето по **чл. 21, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за хората с увреждания** и за дирекция "Социално подпомагане", и се съобщава по реда на **чл. 65, ал. 4**.

(2) Срокът на действие на индивидуалната оценка на потребностите е, както следва:

1. пет години от датата на издаването ѝ, когато е издадена въз основа на пожизнено експертно решение, както и в случаите по **чл. 26, ал. 3 от Закона за хората с увреждания**;

2. за срока, който е посочен в експертното решение за определяне процента на трайно намалената работоспособност или на вида и степента на увреждане;

3. за срока на реализиране на съответната потребност, но не повече от 3 месеца, когато е издадена въз основа на медицински документ без посочен в него срок на валидност.

Чл. 19. Специализираният отдел представя на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на оправомощено от него длъжностно лице изготвената индивидуалната оценка на потребностите на човека с увреждане за предприемане на необходимите действия за издаване на заповеди и направления за предоставяне на конкретни подкрепящи мерки.

Чл. 20. (1) Протоколите от заседанията, както и индивидуалните оценки на потребностите се съхраняват за срок 10 години в дирекция "Социално подпомагане".

(2) Документите по ал. 1 подлежат на експертиза след изтичане на 10-годишния срок, като след утвърждаването на резултатите от експертизата документите се предават в Националния архивен фонд.

Глава четвърта.
ПОДКРЕПА ЗА СОЦИАЛНО ПРИОБЩАВАНЕ

Раздел I.
Социална рехабилитация

Чл. 21. (1) Агенцията за хората с увреждания разработва програми и финансира проекти за рехабилитация и интеграция на хората с увреждания съгласно **чл. 10, ал. 3, т. 8 от Закона за хората с увреждания** в рамките на предвидения финансов ресурс за съответната бюджетна година.

(2) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава методика, на базата на която се извършва финансиране на програмите и проектите по ал. 1.

Раздел II.
Заетост

Чл. 22. (1) За изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** ежегодно до 31 март работодателят:

1. предприема съответни действия за наемане на хора с трайни увреждания, и

2. уведомява съответното териториално поделение на Агенцията по заетостта, на чиято територия е неговото седалище, в случай че желае да използва посредничество за наемане на хора с трайни увреждания.

(2) В уведомлението по ал. 1, изготвено по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, работодателят посочва:

1. брой на свободните работни места, които желае да заяви за наемане на хора с трайни увреждания, насочени от дирекции "Бюро по труда", за изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**;

2. брой на свободните работни места, които желае да заяви за наемане на хора с трайни увреждания чрез трудови посредници с издадено удостоверение за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа, за изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

(3) В срок 3 месеца от предприетите действия по ал. 1 работодателят следва да назначи на работа човек с трайно увреждане, който отговаря на изискванията за заемане на съответното работно място.

(4) Работодателят уведомява съответното териториално поделение на Агенцията по заетостта за резултата от насочването в случаите по ал. 2, т. 1 - в срок 7 работни дни от насочването от дирекция "Бюро по труда" на безработно лице с трайно увреждане.

(5) При промяна на обстоятелствата по ал. 2 работодателите в едномесечен срок от промяната са длъжни да подадат уведомление по ал. 2 с актуални данни в съответното териториално поделение на Агенцията по заетостта.

(6) Уведомлението по ал. 1, т. 2 и ал. 5 се подава в съответното териториално поделение на Агенцията по заетостта лично, с писмо с известие за доставяне (обратна разписка) чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път съгласно изискванията на **Регламент (ЕС) № 910/2014** и на **Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги**.

Чл. 23. Териториалните поделения на Агенцията по заетостта и териториалните дирекции на

Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" обменят по служебен път подадената информация от работодателите, на чиято територия е седалището им, относно прилагането на квотата по реда на **Закона за хората с увреждания**.

Чл. 24. (1) Териториалните поделения на Агенцията по заетостта представят справка по образец съгласно **приложение № 1** до териториалните дирекции на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда", съдържаща информация от постъпилите през предходно тримесечие уведомления, заявки и информация за резултатите от насочени безработни лица с трайни увреждания, както следва:

1. брой на заявените в дирекции "Бюро по труда" работни места от работодатели за изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**;

2. брой на насочените от дирекции "Бюро по труда" безработни лица с трайни увреждания за заемане на заявените работни места по т. 1;

3. брой на назначените хора с трайни увреждания по т. 1;

4. брой на незаетите работни места по т. 1 заедно с причината за незаемането им;

5. брой на заявените работни места от работодатели за изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** чрез трудови посредници с издадено удостоверение за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя за всяко тримесечие до 10-о число на месеца, следващ предходното тримесечие.

Чл. 25. (1) (Предишен текст на чл. 25 - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) При изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** хората с трайни увреждания се назначават при спазване на действащото законодателство.

(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Работодателят изготвя ежегодно, но не по-късно от края на януари, списък, удостоверяващ определените работни места за изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**. Списъкът се съхранява в предприятието и се представя при поискване от контролните органи по **чл. 26, ал. 1**.

Чл. 26. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Специализираната контролна дейност по **чл. 38, ал. 1, 3, 5, 6 и 7 от Закона за хората с увреждания** се осъществява от органите на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" към министъра на труда и социалната политика.

(2) При удостоверяване на обстоятелствата по **чл. 38, ал. 3, т. 1 от Закона за хората с увреждания** контролните органи по ал. 1 изследват писмената обосновка, изготвена по реда на **чл. 28, ал. 2**, като правят преценка за наличието или за липсата на съответните специфични фактори в работната среда, посочени в обосновката, които не позволяват наемане на хора с трайни увреждания, при спазване на вътрешните правила по **чл. 28, ал. 1**.

(3) Удостоверяването на обстоятелствата по **чл. 38, ал. 3, т. 2 от Закона за хората с увреждания** се извършва от контролните органи по ал. 1 въз основа на информация, предоставена от териториалните поделения на Агенцията по заетостта по служебен път. Трудовият посредник с издадено удостоверение за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа издава удостоверяващ документ на работодателя в тримесечен срок от заявяване на работните места, който работодателят представя пред контролните органи. Удостоверяващият документ съдържа информация за броя на заявените, съответно назначените и незаети работни места, заедно с мотиви относно причината за незаемането им.

Чл. 27. (1) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"

ежегодно планира извършване на специализирани проверки за прилагането на квотата за назначаване на хора с трайни увреждания.

(2) Съответните длъжностни лица от териториалните дирекции на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" извършват служебна проверка съгласно вътрешните правила по **чл. 28, ал. 1** за установяване на:

1. средносписъчен брой на персонала за предходната календарна година на съответен работодател, засегнат от квотата;

2. брой на определените работни места за изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** съгласно постъпилите уведомления от работодатели;

3. брой на заетите работни места за изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

(3) Резултатите от всяка проверка се вписват в протокол, съставен от съответното длъжностно лице от териториалните дирекции на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда".

(4) При извършване на проверките по ал. 1 съответните длъжностни лица от Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" удостоверяват обстоятелствата по **чл. 38, ал. 3 от Закона за хората с увреждания**.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" утвърждава вътрешни правила за осъществяване на специализираните проверки по **чл. 27, ал. 1**. Вътрешните правила включват задължително специфичните фактори по **чл. 38, ал. 8 от Закона за хората с увреждания**, процедури за предварителен контрол, текущ контрол върху изпълнението на проверките и последващи оценки на изпълнението, както и ред за извършване на проверки във връзка с **чл. 38, ал. 5 от Закона за хората с увреждания**.

(2) Вътрешните правила по ал. 1 се публикуват на **интернет страницата** на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда".

Чл. 29. (1) Работодателите се освобождават от задълженията за изпълнение на квотата по реда на **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** при наличието на обстоятелства, посочени в **чл. 38, ал. 3 от Закона за хората с увреждания**.

(2) Обстоятелствата по **чл. 38, ал. 3, т. 1 от Закона за хората с увреждания** се обосновават писмено от работодателя съвместно със службата по трудова медицина съгласно заложените функции по **чл. 25, ал. 2 от Закона за здравословните и безопасни условия на труд**.

(3) Работодателите, извън тези по **чл. 38, ал. 3 от Закона за хората с увреждания**, се освобождават от задълженията по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, когато прилагат алтернативни мерки по **чл. 30**, **31** и **32**.

(4) Работодателите, които след изтичане на тримесечния срок по **чл. 22, ал. 3** не са изпълнили задължението по **чл. 38, ал. 1 и 5 от Закона за хората с увреждания** и за които не са налице обстоятелствата по **чл. 38, ал. 3 от Закона за хората с увреждания**, са длъжни ежемесечно да заплащат компенсационна вноска в размер, определен в **чл. 38, ал. 6 от Закона за хората с увреждания**.

(5) Компенсационната вноска по **чл. 38, ал. 6 от Закона за хората с увреждания** подлежи

на доброволно внасяне или на принудително събиране по реда на **Данъчно-осигурителния процесуален кодекс**.

(6) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Компенсационната вноска по **чл. 38, ал. 6 от Закона за хората с увреждания** се заплаща не по-късно от последното число на месеца, за който се отнася. Когато този ден е неработен, вноската се внася най-късно в първия работен ден.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Заплащането на компенсационни вноски по **чл. 38, ал. 6 от Закона за хората с увреждания** не отменя задължението за наемане на хора с трайни увреждания.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Нарушенията по **чл. 38, ал. 6 от Закона за хората с увреждания** се установяват с акт за установяване на административно нарушение, издаден от длъжностните лица от Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда".

Чл. 30. (1) Работодателят може да закупува от специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания произвежданите или търгуваните от тях стоки, или предоставяните от тях услуги, за периода на неизпълнение на квотата. Работодателят може да доказва разхода само с първични платежни документи.

(2) Месечният размер на средствата за закупуване на стоките или за ползване на услугите по ал. 1 не следва да бъде по-малък от двукратния месечен размер на минималната работна заплата, установена за страната за съответната календарна година, за всяко незаето работно място за човек с трайно увреждане, до момента на изпълнение на квотата.

Чл. 31. (1) Работодателят може да закупува директно от хора с увреждания, осъществяващи самостоятелна стопанска дейност, произвежданите или търгуваните от тях стоки, или предоставяните от тях услуги, за периода на неизпълнение на квотата. Работодателят може да доказва разхода само с първични платежни документи.

(2) Месечният размер на средствата за закупуване на стоките или за ползване на услугите по ал. 1 не следва да бъде по-малък от двукратния месечен размер на минималната работна заплата, установена за страната за съответната календарна година, за всяко незаето работно място за човек с трайно увреждане, до момента на изпълнение на квотата.

Чл. 32. (1) Работодателят може да закупува от социални предприятия клас А, които отговарят на условията по **чл. 7, т. 1, 2 и 4 от Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика** и/или от социални предприятия клас А+, регистрирани по реда на **чл. 8, т. 1 и 3** от същия закон, произвежданите или търгуваните от тях стоки, или предоставяните от тях услуги, за периода на неизпълнение на квотата. Работодателят може да доказва разхода само с първични платежни документи.

(2) Месечният размер на средствата за закупуване на стоките или ползване на услугите по ал. 1 не следва да бъде по-малък от двукратния месечен размер на минималната работна заплата, установена за страната за съответната календарна година, за всяко незаето работно място за човек с трайно увреждане, до момента на изпълнение на квотата.

Чл. 33. Агенцията за хората с увреждания ежегодно предоставя информация за възможностите за финансиране по проекти и програми за насърчаване на стопанската инициатива в интерес на хората с увреждания по реда на **Закона за хората с увреждания**, която съдържа:

1. условията и реда, при които работодател, съответно орган по назначаване, може да кандидатства за финансиране по националната програма за заетост на хората с увреждания;

2. условията и реда за финансиране на програми и проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания;

3. условията и реда за финансиране по целеви проекти и програми на специализираните

предприятия и кооперации на хората с увреждания.

Чл. 34. (1) Министърът на труда и социалната политика утвърждава със заповед Националната програма за заетост на хората с увреждания по **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** с цел създаване на условия за заетост на хората с трайни увреждания, насърчаване и подпомагане на работодателите да ги наемат на работа и за повишаване на тяхната пригодност за заетост.

(2) Националната програма по ал. 1 се изпълнява на проектен принцип в рамките на одобрените бюджетни средства за съответната година.

Чл. 35. (1) Работодателят, съответно органът по назначаване, може да кандидатства за финансиране на проектен принцип по Националната програма за заетост на хората с увреждания за реализиране на дейности по **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

(2) Агенцията за хората с увреждания обявява на **интернет страницата** си информация за Националната програма и за процедурата за кандидатстване и подбор на работодатели, съответно органи по назначаване по Националната програма по **чл. 34**, в срок до 31 март всяка календарна година.

(3) Работодателят, съответно органът по назначаване, може да кандидатства за ползване на средства по ал. 1, ако отговаря на следните общи условия:

1. няма изискуеми публични задължения към държавата или общините, установени с акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила;

2. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2026 г., в от 01.01.2026 г.) общият размер на получените от него държавни помощи не надхвърля 200 000 евро за период три бюджетни години - двете предходни и текущата бюджетна година, а ако работодателят изпълнява дейности по сухопътни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, общият размер на получените помощи не надхвърля 100 000 евро за период от три бюджетни години - двете предходни и текущата бюджетна година; този таван се прилага независимо от формата на помощта или от преследваната цел и без значение дали предоставената помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Европейския съюз;

3. не е получавал финансови средства от други източници за същите допустими разходи или за същата цел;

4. не е в изключенията, посочени в **чл. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013**.

(4) Размерът на минималните помощи, получени от лицата по ал. 1, се определя като сбор от минималната помощ, за която се сключва договорът по **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, и други минимални помощи, получени от тях, включително от:

1. предприятията, с които работодателят или органът по назначаване, осъществяващи дейности по **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, образува "едно и също предприятие" по смисъла на **чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013**;

2. всички предприятия, които са се влели, слели със или са придобити от някое от предприятията, образуващи "едно и също предприятие" с работодателя или с органа по назначаване, осъществяващи дейности по **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, съгласно **чл. 3, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1407/2013**;

3. предприятията, образуващи "едно и също предприятие" с работодателя, институциите, осъществяващи дейности по **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, които са получили минимална помощ, преди разделяне или отделяне, съгласно **чл. 3, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013**.

(5) Обстоятелствата по ал. 3 и 4 се декларират от кандидата. Декларираните обстоятелства се проверяват по служебен път.

(6) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания сформира комисия, която извършва оценка на кандидатите за финансиране по ал. 1.

(7) В срок до 20 работни дни от постъпване на документите на кандидатите комисията по ал. 5 извършва проверка за административно съответствие.

(8) Кандидатите се класират по критерии, условия и финансови параметри, определени в методика, неразделна част от Националната програма по **чл. 34**. Не се допускат до оценка работодатели, които не отговарят на общите условия по ал. 3 и 4.

(9) Комисията съставя протокол за разглеждането и оценяването на проектните предложения, който съдържа:

1. състав на комисията и списък на консултантите;
2. списък на недопуснатите проектни предложения и мотивите за недопускането им;
3. становищата на консултантите;
4. резултатите от разглеждането и оценяването на допуснатите проектни предложения;
5. класирането на допуснатите проектни предложения;
6. особени мнения, в случай че има такива, със съответните мотиви на членовете на комисията.

(10) Протоколът на комисията се подписва от всички членове и се предава на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания заедно с цялата документация.

(11) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания в срок 10 работни дни след получаване на протокола на комисията издава мотивирана заповед, с която обявява класирането на проектните предложения.

(12) В заповедта по ал. 11 изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания посочва и недопуснатите проектни предложения, и мотивите за недопускането им.

(13) Заповедта по ал. 11 подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването ѝ по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**. Обжалването не спира изпълнението ѝ.

(14) Средствата по ал. 1 се предоставят въз основа на сключен договор с Агенцията за хората с увреждания за финансиране на заложените за изпълнение проектни дейности съгласно **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**. Договорът се сключва в едномесечен срок от издаване на заповедта по ал. 11.

(15) За срока по **чл. 44, ал. 2 от Закона за хората с увреждания** работодателят, съответно органът по назначаването, може да наема на работа последователно повече от едно лице със същия вид увреждане, за което е изградена подходяща работна среда, съгласно финансирания проект.

(16) Отпускането на средства по **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** се реализира под формата на схема за минимална помощ при съобразяване с разпоредбите на **Регламент (ЕС) № 1407/2013** на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на **членове 107** и **108 от Договора за функционирането на Европейския съюз** към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.) и с регламентите, които го изменят, допълват или заменят.

(17) Администратор на помощта по **чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** е Агенцията за хората с увреждания.

Чл. 36. (1) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава проекти и програми за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с

увреждания за реализиране на дейности по **чл. 46 от Закона за хората с увреждания** заедно с методика за тяхното финансиране, която съдържа:

1. условия за кандидатстване;

2. изискуеми документи и специфични изисквания при кандидатстване;

3. процедура и критерии на оценяване и класиране на проектните предложения;

4. предназначение и размер на финансовите средства;

5. ред и условия за реализация на дейностите, които ще се изпълняват;

6. механизъм и срок за финансиране;

7. наблюдение и контрол на финансираните дейности.

(2) Хората с увреждания могат да кандидатстват за финансиране по ал. 1, ако отговарят на следните общи условия:

1. не ползват преференции по **чл. 49 от Закона за насърчаване на заетостта**;

2. нямат изискуеми публични задължения към държавата или общините, установени с акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила;

3. не получават средства от други източници за финансиране за същите допустими разходи и за същата цел.

(3) Обстоятелствата по ал. 2 се декларират от кандидата. Декларираните обстоятелства се проверяват по служебен път.

(4) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания със заповед открива процедура за кандидатстване с проектни предложения и определя състав на комисия за оценка и класиране на проектните предложения.

(5) В срок до 20 работни дни от постъпване на документите на кандидатите комисията по ал. 4 извършва проверка за административно съответствие.

(6) Не се допускат до оценка кандидати, които не отговарят на общите условия по ал. 2.

(7) Комисията съставя протокол за разглеждането и оценяването на проектните предложения, който съдържа:

1. състав на комисията и списък на консултантите;

2. списък на недопуснатите проектни предложения и мотивите за недопускането им;

3. становищата на консултантите;

4. резултатите от разглеждането и оценяването на допуснатите проектни предложения;

5. класирането на допуснатите проектни предложения;

6. особени мнения, в случай че има такива, със съответните мотиви на членовете на комисията.

(8) Протоколът на комисията се подписва от всички членове и се предава на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания заедно с цялата документация.

(9) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания в срок 10 работни дни след получаване на протокола на комисията издава мотивирана заповед, с която обявява класирането на проектните предложения.

(10) В заповедта по ал. 9 изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания посочва и недопуснатите проектни предложения, и мотивите за недопускането им.

(11) Заповедта по ал. 9 подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването ѝ по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**. Обжалването не спира изпълнението ѝ.

(12) В едномесечен срок от издаване на заповедта по ал. 9 изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания сключва договори за финансиране на кандидатите с одобрени проектни предложения.

Чл. 37. (1) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава целеви програми и проекти по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания** заедно с методика за

тяхното финансиране, която съдържа:

1. обект, обхват и условия за кандидатстване;

2. изискуеми документи и специфични изисквания при кандидатстване;

3.процедура и критерии на оценяване и класиране на проектните предложения;

4. предназначение и размер на финансовите средства;

5. ред и условия за реализация на дейностите, които ще се изпълняват;

6. механизъм и срок за финансиране;

7. наблюдение и контрол на финансираните проектни дейности.

(2) Специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания могат да кандидатстват за финансиране по ал. 1, ако отговарят на следните общи условия:

1. са вписани в регистъра по **чл. 83 от Закона за хората с увреждания**;

2. нямат изискуеми публични задължения;

3. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2026 г., в от 01.01.2026 г.) общият размер на получените държавни помощи не надхвърля 200 000 евро за период от три бюджетни години - двете предходни и текущата бюджетна година, а ако работодателят изпълнява дейности по сухопътни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, общият размер на получените помощи не надхвърля 100 000 евро за период от три бюджетни години - двете предходни и текущата бюджетна година; този таван се прилага независимо от формата на помощта или от преследваната цел и без значение дали предоставената помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Европейския съюз;

4. не са получавали средства от други източници на финансиране за същите допустими разходи и за същата цел;

5. не са в обхвата на изключенията, посочени в **чл. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013**.

(3) Размерът на минималните помощи, получени от лицата по ал. 1, се определя като сбор от минималната помощ, за която се сключва договорът по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания**, и други минимални помощи, получени от тях, включително от:

1. предприятията, с които специализираните предприятия или кооперации на хора с увреждания, осъществяващи дейности по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания**, образува "едно и също предприятие" по смисъла на **чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013**;

2. всички предприятия, които са се влели, слели със или са придобити от някое от предприятията, образуващи "едно и също предприятие" със специализираните предприятия или кооперации на хора с увреждания, осъществяващи дейности по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания**, съгласно **чл. 3, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1407/2013**;

3. предприятията, образуващи "едно и също предприятие" със специализираните предприятия или кооперации на хора с увреждания, осъществяващи дейности по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания**, които са получили минимална помощ преди разделяне или отделяне, съгласно **чл. 3, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013**.

(4) Обстоятелствата по ал. 2 и 3 се декларират от кандидата. Декларираните обстоятелства се проверяват по служебен път.

(5) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания със заповед открива процедура за кандидатстване с проектни предложения и определя състав на комисия за оценка и класиране на допуснатите проектни предложения.

(6) В срок до 20 работни дни от постъпване на документите на кандидатите комисията по ал. 5 извършва проверка за административно съответствие.

(7) Не се допускат до оценка кандидати, които не отговарят на общите условия по ал. 2 и 3.

(8) Комисията съставя протокол за разглеждането и оценяването на проектните предложения, който съдържа:

1. състав на комисията и списък на консултантите;

2. списък на недопуснатите проектни предложения и мотивите за недопускането им;

3. становищата на консултантите;

4. резултатите от разглеждането и оценяването на допуснатите проектни предложения;

5. класирането на допуснатите проектни предложения;

6. особени мнения, в случай че има такива, със съответните мотиви на членовете на комисията.

(9) Протоколът на комисията се подписва от всички членове и се предава на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания заедно с цялата документация.

(10) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания в срок 10 работни дни след получаване на протокола на комисията издава мотивирана заповед, с която обявява класирането на проектните предложения.

(11) В заповедта по ал. 10 изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания посочва и недопуснатите проектни предложения и мотивите за недопускането им.

(12) Заповедта по ал. 10 подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването ѝ по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**. Обжалването не спира изпълнението ѝ.

(13) В едномесечен срок от издаване на заповедта по ал. 10 изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания сключва договори за финансиране на кандидатите с одобрени проектни предложения.

(14) Отпускането на средства по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания** се извършва под формата на схема за минимална помощ при съобразяване с разпоредбите на **Регламент (ЕС) № 1407/2013** на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на **членове 107** и **108 от Договора за функционирането на Европейския съюз** към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.) и с регламентите, които го изменят, допълват или заменят.

(15) Администратор на помощта по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания** е Агенцията за хората с увреждания.

Чл. 38. (1) Агенцията за хората с увреждания осъществява наблюдение и контрол по изпълнението на финансираните дейности по **чл. 35**, **36** и **37** по ред, определен в съответната методика, и съгласно вътрешни правила за наблюдение и контрол, утвърдени от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(2) Вътрешните правила по ал. 1 включват задължително процедури за предварителен контрол, текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и последващи оценки на изпълнението.

Чл. 39. Всеки работодател, ползващ преференцията по **чл. 50, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, внася ежемесечно в съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите съгласно реда и сроковете по **Кодекса за социално осигуряване** пълния размер на дължимите осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, задължителното здравно осигуряване и допълнителното задължително пенсионно осигуряване за наетите по трудово правоотношение лица.

Чл. 40. Всеки работодател, ползващ преференцията по **чл. 45, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, внася ежемесечно в съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите съгласно реда и сроковете по **Кодекса за социално осигуряване** пълния размер на дължимите осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, задължителното здравно осигуряване и допълнителното задължително пенсионно осигуряване за наетите хора с трайни увреждания.

Чл. 41. (1) Всеки работодател, ползващ преференцията по **чл. 42**, **чл. 45, ал. 1** или **чл. 50, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, е длъжен да представя всяко тримесечие в Агенцията за хората с увреждания поименна справка за работещите по трудово правоотношение лица/хора с трайни

увреждания.

(2) За целите на ал. 1 Агенцията за хората с увреждания получава информация по служебен път, както следва:

1. от Националната агенция за приходите - за наличието или липсата на внесени осигурителни вноски съгласно **Кодекса за социално осигуряване** и Закона за здравно осигуряване;

2. от Агенцията по заетостта - за наетите лица по реда на **Закона за насърчаване на заетостта**.

(3) Документът по ал. 1 се представят в срок до три месеца след изтичане на съответното тримесечие. При непредставяне в срок ползването на съответната преференция се преустановява за съответния период.

(4) В едномесечен срок от получаване на документа по ал. 3 Агенцията за хората с увреждания изготвя обобщени справки за финансовите средства, необходими за обезпечаване на преференцията по **чл. 42**, **чл. 45, ал. 1** или **чл. 50, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

(5) В едномесечен срок от изготвяне на справките по ал. 4 Агенцията за хората с увреждания превежда съответните дължими суми на работодателите.

(6) Преференцията по **чл. 42**, **чл. 45, ал. 1** или **чл. 50, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** се реализира под формата на схема за минимална помощ при съобразяване с разпоредбите на **Регламент (ЕС) № 1407/2013** на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.) и с регламентите, които го изменят, допълват или заменят.

(7) Всеки работодател, получил преференция по **чл. 42**, **чл. 45, ал. 1** или **чл. 50, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, попълва декларация в писмена или електронна форма за получените от него минимални помощи за период от три бюджетни години - двете предходни и текущата бюджетна година.

(8) Средствата, получени като преференции от работодателите по **чл. 42**, **чл. 45, ал. 1** или **чл. 50, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, се докладват по ред, предвиден в **чл. 34, ал. 1 от Закона за държавните помощи**.

(9) Администратор на преференцията по **чл. 42**, **чл. 45, ал. 1** или **чл. 50, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** е Агенцията за хората с увреждания.

Чл. 42. Контролът относно използването на възстановените средства в случаите по **чл. 42**, **чл. 45, ал. 1** или **чл. 50, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** се осъществява от Агенцията за хората с увреждания съгласно **чл. 50, ал. 3** във връзка с **чл. 45, ал. 2 от Закона за хората с увреждания**.

Чл. 43. (1) Центрове за защитена заетост по **чл. 52 от Закона за хората с увреждания** могат да се създават при изпълнение на следните общи условия:

1. да бъдат създадени към специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания, вписани в регистъра по **чл. 83, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, и към трудово-лечебни бази;

2. да осигуряват минимален пакет от подкрепящи услуги, свързани с конкретните работни места, които да подпомагат създаването и поддържането на защитената заетост;

3. да осигуряват възможност за извършване на продуктивна дейност и платена работа;

4. (доп. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) делът на наетите хора с множество трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения в средносписъчния брой на заетите лица да не е по-малък от 50 на сто.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Хората с множество трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения могат да се назначават за изпълнение на икономически дейности, които отговарят на специфичните им изисквания за

упражняване на труд.

(3) Минималният пакет от персонални подкрепящи услуги включва:

1. оценка на професионалната пригодност;

2. трудово наставничество;

3. психологическа подкрепа;

4. медицински услуги;

5. осигуряване на материално-техническо оборудване, гарантиращо придобиването на професионални умения;

6. придобиване на професионални умения;

7. наличие на подходящ персонал за реализиране на подкрепящите услуги;

8. финансови стимули;

9. (доп. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) осигуряване на трудово посредничество и подпомагане на хората с множество трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения за намиране и започване на работа в специализирана или обичайна работна среда.

Чл. 44. Финансиране на създаването на центрове за защитена заетост се осъществява със средства от държавния бюджет на проектен принцип по условия и механизъм, уредени в методика, утвърдена от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

Чл. 45. (1) Центровете за защитена заетост подлежат на контрол, като ежегодно предоставят отчет пред Агенцията за хората с увреждания за:

1. изпълнението на минималните изисквания за тяхното създаване и функциониране;

2. състоянието на условията на труд;

3. предоставения минимален пакет от персонални подкрепящи услуги;

4. изпълнението на субсидираните дейности съгласно одобрените проектни предложения;

5. (доп. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) устойчивост на заетостта на наетите хора с множество трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения;

6. други релевантни данни.

(2) Центровете за защитена заетост уведомят Агенцията за хората с увреждания при промяна в условията, посочени в **чл. 43**, в 14-дневен срок от тяхното възникване.

(3) При неизпълнение на някое от условията, посочени в **чл. 43**, за срок повече от три последователни месеца центровете за защитена заетост губят статута си и осигуреното финансиране. Статутът се възстановява след отстраняване на причините за неговото отнемане.

Чл. 46. Данни за центровете за защитена заетост се вписват в Регистъра на специализираните предприятия и кооперации за хората с увреждания по реда на **чл. 83, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

Раздел III.
Достъпна среда и разумни улеснения, достъпна информация и осигуряване на лична мобилност

Чл. 47. Физическите и юридическите лица - собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения, могат да бъдат финансирани за дейности за изграждане на достъпна среда за хора с увреждания по **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** по **чл. 56, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

Чл. 48. (1) **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** се реализира в два компонента, както следва:

1. Компонент 1 "Достъпна жилищна среда" - за финансиране изпълнението на инвестиционни проекти за изграждане на достъпна среда в съществуващи жилищни сгради и

прилежащите им пространства, която се ползва безвъзмездно и по нестопански начин;

2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Компонент 2 "Лична мобилност" - за финансиране на дейности за осигуряване на личната мобилност на човек с трайно увреждане съобразно функционалния дефицит и потребности.

(2) Финансовата и административната рамка при реализиране на допустимите дейности се уреждат в **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност**.

(3) Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност се утвърждава от министъра на труда и социалната политика.

(4) Изпълнението на Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност се осъществява на проектен принцип в рамките на одобрените бюджетни средства за съответната година.

(5) Средствата по **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** се предоставят за финансиране на дейностите по **чл. 48, ал. 1**, при условие че същите не са финансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или с други публични средства.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Министърът на труда и социалната политика или оправомощено от него длъжностно лице контролира изпълнението на **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност**.

Чл. 49. (1) Информацията и документите за кандидатстване по **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** са публични и се публикуват на **интернет страницата** на Министерството на труда и социалната политика.

(2) Информацията по ал. 1 съдържа минимум:

1. място и краен срок за подаване на проектните предложения;
2. срок и период на изпълнение на дейностите;
3. средства за финансиране;
4. критерии и условия за оценка на проектните предложения;
5. допустими за финансиране дейности;
6. адрес и телефон за обратна връзка.

Чл. 50. За финансиране по **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** могат да кандидатстват:

1. хора с увреждания, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения;
2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) юридически лица, учредени по реда на **Закона за управление на етажната собственост**, чийто член е човек с увреждане, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения.

Чл. 51. Не са допустими за финансиране проектни предложения по **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** на:

1. физически и юридически лица, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения, подали невярна, неточна или непълна информация при попълване на изискуемата документация;
2. физически и юридически лица, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения, които към датата на кандидатстване не са изпълнили задълженията си към Министерството на труда и социалната политика по предходни договори;

3. лица, които имат публични задължения, подлежащи на принудително събиране към държавата или общините, установени с акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или за обезпечение на задълженията или ако задължението е по акт, който не е влязъл в сила.

Чл. 52. Не са допустими за финансиране по Компонент 1 на **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** дейности:

1. свързани със стопанската дейност (инвестиционна, търговска или др.) на кандидатите;

2. свързани с придобиване на активи за бъдещото използване в стопанската дейност на кандидатите;

3. по проекти, финансирани със средства по други програми на държавата и/или общините със същата цел;

4. реализирани преди одобряването на проекта и извън срока на изпълнението му.

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Допустимите за финансиране дейности за осигуряване на личната мобилност на хора с трайни увреждания по Компонент 2 се определят в **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност**.

Чл. 54. (1) Местните органи на изпълнителната власт съдействат за реализиране и популяризиране на **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност**.

(2) Главните архитекти на общините одобряват инвестиционните проекти на кандидатите по Компонент 1 на **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** и издават съответните към тях разрешения за строеж/поставяне, без да събират такси, по реда на **чл. 184 от Закона за устройство на територията**.

Чл. 55. В случаите, когато по Компонент 1 на **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност** върху общинска или държавна земя е необходимо изграждане на асансьори и/или рампи към съществуващи жилищни сгради с цел осигуряване на равен достъп на хората с увреждания до физическата среда на живеене, общините или държавата отстъпват безвъзмездно право на строеж по ред, определен в закон.

Чл. 56. (1) Министерството на труда и социалната политика разработва образци на формуляри за кандидатстване и съпътстващи документи за всяка процедура по **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност**, включително контролни механизми за проследяване изпълнението на финансираните дейности.

(2) Образците на формуляри и всички съпътстващи документи се утвърждават от министъра на труда и социалната политика и се публикуват при обявяване на процедурата за кандидатстване на **интернет страницата** на Министерството на труда и социалната политика.

(3) Кандидатите представят в Министерството на труда и социалната политика проектни предложения по утвърдени формуляри и съпътстващи документи в обявените срокове.

(4) Формулярите, както и документите по ал. 3 се подават на хартиен и на електронен носител.

Чл. 57. (1) Подадените проектни предложения се вписват в специален регистър на Министерството на труда и социалната политика.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа наименование на проектното предложение, идентификационен номер, както и информация за актуален статус.

(3) Постъпилите проектни предложения се съхраняват в Министерството на труда и социалната политика в 5-годишен срок от приключване на проектните дейности.

Чл. 58. (1) Министърът на труда и социалната политика назначава със заповед експертна комисия за разглеждане, оценка и класиране на проектните предложения.

(2) Експертната комисия се състои от нечетен брой членове.

(3) За участие в работата на комисията могат да бъдат привлечени и външни експерти.

(4) Членовете на експертната комисия и експертите по ал. 3 представят декларации, че нямат частен интерес от осъществяването на проектите.

(5) Експертната комисия:

1. извършва преценка за административното съответствие на проектните предложения;

2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) при наличието на непопълнени и/или изменени части от утвърдените формуляри не разглежда проектното предложение по същество и не го предлага за финансиране;

3. при установяване на липсващи документи изисква същите от кандидатстващите лица в 7-дневен срок;

4. разглежда по същество проектните предложения и класира допуснатите по низходящ ред;

5. предлага за финансиране допуснатите проектни предложения до изчерпване на определените финансови средства по **Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност**.

(6) Експертната комисия заседава в пълен състав и взема решенията си с обикновено мнозинство.

(7) Експертната комисия изготвя протокол за своята работа, който съдържа:

1. състав на експертната комисия;

2. констатации на експертната комисия по всяко от проектните предложения;

3. предложения за одобрение и отхвърляне на проектните предложения;

4. предложение за размера на финансиране на одобрените проекти.

(8) Протоколът се подписва от всички членове на експертната комисия. Към протокола се прилагат в писмена форма особените мнения на членовете на комисията, в случай че има такива.

(9) Експертната комисия представя на министъра на труда и социалната политика протокола в 7-дневен срок от приключването на работата си.

Чл. 59. (1) Министърът на труда и социалната политика утвърждава със заповед протокола от работата на експертната комисия и определя размера на финансиране на всяко одобрено проектно предложение.

(2) Министърът на труда и социалната политика не одобрява и не разрешава финансиране на проектно предложение, предложено от експертната комисия, когато констатира нарушение в нейната работа. Отказът се мотивира писмено.

(3) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването ѝ по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**. Обжалването не спира изпълнението ѝ.

Чл. 60. (1) Физическите и юридическите лица, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения, кандидатствали по програмата, се уведомяват писмено в 7-дневен срок от датата на издаване на заповедта.

(2) Списък на одобрените и неодобрените проектни предложения се публикува на **интернет страницата** на Министерството на труда и социалната политика в 7-дневен срок от датата на издаване на заповедта.

Чл. 61. (1) Физическите и юридическите лица, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения, чиито проектни предложения са одобрени за финансиране, са длъжни в 7-дневен срок от получаване на уведомлението по **чл. 60, ал. 1** да представят документ за открита банкова сметка или финансова идентификация, заверен от обслужващата банка, в деловодството на Министерството на труда и социалната политика.

(2) В едномесечен срок от издаване на заповедта по **чл. 59, ал. 1** Министерството на труда и социалната политика сключва договор за финансиране на одобреното проектно предложение на

кандидата. Преди сключване на договора с одобрения кандидат се извършва служебна проверка за удостоверяване отсъствието на обстоятелствата по **чл. 51, т. 3**.

(3) При неизпълнение на задължението по ал. 1 или при наличие на обстоятелства по **чл. 51, т. 3** Министерството на труда и социалната политика не сключва договор за финансиране на одобреното проектно предложение на кандидата.

Чл. 62. (1) Размерът на финансиране на одобрените проектни предложения, разходването, отчитането и възстановяването на предоставените финансови средства, както и взаимните права и задължения се уреждат с договор между Министерството на труда и социалната политика и физическите и юридическите лица, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения - изпълнители.

(2) Неразделна част от договора по ал. 1 са проектното предложение и всички приложения към него.

(3) При настъпването на промени в обстоятелствата изпълнителят на проекта е длъжен да уведоми Министерството на труда и социалната политика за промяната в 7-дневен срок от настъпването ѝ и да представи съответните документи, доказващи промяната.

(4) Изпълнителят отчита реализирания проект съгласно определените условия и срокове в договора пред комисията по **чл. 58**.

Чл. 63. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) При необходимост от промяна на параметрите на одобрения проект или на одобрения начин на изпълнение на проекта по Компонент 2 "Лична мобилност" бенефициентът изпраща в Министерството на труда и социалната политика мотивирано писмено искане, съдържащо параметри и обосновка на промяната и съответните съпътстващи документи.

(2) При необходимост от промяна на параметрите на одобрения проект по Компонент 1 "Достъпна жилищна среда" промяната се извършва преди внасянето на инвестиционния проект за одобряване по реда на **Закона за устройство на територията**, като изпълнителят изпраща в Министерството на труда и социалната политика мотивирано писмено искане, съдържащо параметри и обосновка на промяната и съответните съпътстващи документи. Допуска се разглеждане и одобряване на искане за изменения на проекта след издадено разрешение за строеж. Изменения в одобрен инвестиционен проект след издадено разрешение за строеж в обхвата на съществените отклонения от инвестиционния проект се извършват съгласно **чл. 154 от Закона за устройство на територията**.

(3) Искането по ал. 1 и 2 се представя в деловодството на Министерството на труда и социалната политика в 7-дневен срок от настъпване на промени в обстоятелствата.

(4) Не се допуска увеличаване на размера на одобреното финансиране.

Чл. 64. (1) Агенцията за хората с увреждания разработва програми и финансира проекти за изграждане на достъпна архитектурна среда за хората с увреждания на културни, исторически, спортни и други обекти съгласно **чл. 10, ал. 3, т. 8 от Закона за хората с увреждания**, които се ползват безвъзмездно и по нестопански начин, в рамките на предвидения финансов ресурс за съответната бюджетна година.

(2) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава методика, на базата на която се извършва финансиране на програмите и проектите по ал. 1.

Раздел IV.
Финансова подкрепа

Чл. 65. (1) В 10-дневен срок от изготвяне на индивидуалната оценка на потребностите директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за отпускане на финансовата подкрепа по **чл. 69, т. 1** или по **чл. 72, т. 5 от Закона за**

хората с увреждания съгласно заключенията в оценката.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) В 10-дневен срок от представяне на документите по **чл. 76, ал. 5 от Закона за хората с увреждания** директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице издава заповеди за отпускане на съответната финансова подкрепа по **чл. 69, т. 2 от Закона за хората с увреждания** съгласно заключенията в индивидуалната оценка на потребностите.

(3) В срока по ал. 1 директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице издава направления за предоставяне на лична помощ с определен брой часове, социални услуги или друг вид подкрепа при условия и по ред, определени със закон, съгласно заключенията в индивидуалната оценка на потребностите.

(4) Заповедите по ал. 1 и 2 и направленията по ал. 3 се съобщават писмено на лицето, подало заявлението декларация, в 7-дневен срок от издаването им заедно с индивидуалната оценка на потребностите.

(5) Заповедите по ал. 1 и 2 и направленията по ал. 3 подлежат на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването им по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

(6) Дирекции "Социално подпомагане" водят и съхраняват документите за отпуснатата финансова подкрепа в 10-годишен срок считано от месеца на прекратяване на подкрепата.

Чл. 66. (1) Месечната финансова подкрепа се отпуска, изплаща, изменя, спира, прекратява и възобновява със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на оправомощено от него длъжностно лице от 1-во число на месеца, следващ промяната в обстоятелствата. Заповедта се съобщава писмено на лицето, подало заявлението декларация, в 7-дневен срок от издаването ѝ.

(2) При определяне на размера на месечната финансова подкрепа по **чл. 70, т. 4 и 5 от Закона за хората с увреждания** се взема предвид видът на получаваната пенсия съгласно **Кодекса за социално осигуряване**.

(3) Месечната финансова подкрепа се отпуска от 1-во число на месеца, в който е изготвена индивидуалната оценка на потребностите, и се изплаща най-късно до края на месеца, следващ месеца, за който се отпуска, в рамките на бюджетната година с изключение на месечната финансова подкрепа, отпусната през месец декември, която се изплаща най-късно до 31 януари на следващата година.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) Изплащането на месечната финансова подкрепа се извършва по касов път чрез лицензиран пощенски оператор или по безкасов път по лична платежна сметка на правоимащото лице, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number - IBAN), водена от доставчици на платежни услуги, лицензирани от Българската народна банка, и клонове на доставчици на платежни услуги, осъществяващи дейност на територията на страната.

(5) Месечната финансова подкрепа се прекратява при:

1. извършване на нова индивидуална оценка на потребностите съгласно **чл. 26, ал. 5 от Закона за хората с увреждания**;

2. промяна в обстоятелствата, при които е отпусната.

Чл. 67. (1) В случаите на преосвидетелстване на хора с трайни увреждания месечната финансова подкрепа се отпуска от началото на месеца, през който е прекратена, въз основа на новата индивидуална оценка на потребностите и издадената заповед за нейното отпускане, в случай че заявлението декларация за извършване на индивидуална оценка на потребностите е подадено в 2-месечен срок от издаването на новото експертно решение.

(2) При неспазване на срока по ал. 1 месечната финансова подкрепа се отпуска по реда на **чл. 66, ал. 3**.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) В случаите по **чл. 73 от Закона за хората с увреждания** помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия, на които хората с увреждания имат право, се предоставят след индивидуалното им определяне за лицето с медицински документ, издаден от лекарска консултативна комисия, териториална експертна лекарска комисия или Националната експертна лекарска комисия, при съобразяване на медицинските условия, експлоатационните срокове и необходимите медицински документи за предоставянето, посочени в утвърдената от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) спецификация и спецификацията - списък по наредбата по **чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия**.

Чл. 69. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) (1) За предоставянето на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия по **чл. 68**, съответно тяхното изработване или ремонт, човекът с увреждане, упълномощено от него лице или лицето по **чл. 21, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за хората с увреждания** след получаването на медицинския документ по **чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** подава заявление до управителя на НЗОК чрез директор на районна здравноосигурителна каса (РЗОК), съответно до директор на РЗОК. В заявлението се посочват номерата на представените от лицето медицински документи по **чл. 68**, необходими за предоставянето на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава чрез информационната база данни по **чл. 108а, ал. 1 от Закона за здравето** в рамките на процедурата по издаване на медицинския документ по **чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**. Заявлението за ремонт се подава лично, с писмо с известие за доставяне (обратна разписка) чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път съгласно изискванията на **Регламент (ЕС) № 910/2014** на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на **Директива 1999/93/ЕО** (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.) и на **Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги**.

(3) Заявлението по ал. 1 се подава по образец, утвърден от управителя на НЗОК.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2026 г., в от 01.01.2026 г.) Компетентен да се произнесе по заявлението по ал. 1 е управителят на НЗОК в случаите, когато заплащаната от НЗОК стойност на заявеното помощно средство, приспособление, съоръжение или медицинско изделие, съответно ремонта, е по-висока от 511,29 евро.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2026 г., в от 01.01.2026 г.) Компетентен да се произнесе по заявлението по ал. 1 е директорът на РЗОК в случаите, когато заплащаната от НЗОК стойност на

заявеното помощно средство, приспособление, съоръжение или медицинско изделие, съответно ремонта, е по-ниска от 511,29 евро.

(6) По заявленията по ал. 4 и 5 се извършва предварителен контрол за предоставянето, като се проверява съответствието им с изискванията по спецификацията и спецификацията - списък по **чл. 68**. Не може да бъде отказано одобряване на заявлението, ако са представени всички изискуеми документи с необходимото съдържание за съответните изисквания.

(7) При наличие на несъответствия заявителят се уведомява писмено да ги отстрани в срок 3 дни от съобщаването, като му се указва, че при неотстраняването им производството по заявлението ще бъде прекратено. В тези случаи срокът за произнасянето по заявлението започва да тече от датата на отстраняване на несъответствията.

(8) В случаите по ал. 7 НЗОК, съответно РЗОК, при необходимост предприема служебни действия за подпомагане на заявителя за отстраняване на несъответствията. В тези случаи компетентните органи и лица, както и заявителите са длъжни да оказват необходимото съдействие.

(9) Заявленията се одобряват в 7-дневен срок от подаването им.

(10) Човекът с увреждане получава съобщение за резултата от процедурата по разглеждане на заявлението по реда съответно на **чл. 18а, ал. 4 и ал. 7 - 10 от Административнопроцесуалния кодекс**.

(11) Хората с увреждания упражняват правото си да получат определените им помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия в 6-месечен срок от определянето им с медицинския документ по **чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, освен в случаите, когато изработването или ремонтът им изисква по-дълъг период и това е удостоверено с документ от изпълнителя, както и когато за получаването им след изтичане на експлоатационните срокове не се налага медицинският документ да бъде издаван отново.

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) (1) Хората с увреждания получават съответните помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, в това число тяхното изработване или ремонт, само от лица, вписани в регистъра по **чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** и сключили индивидуален договор по **чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване**.

(2) Помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия по **чл. 68** се предоставят от лицата по ал. 1 на човека с увреждане, на упълномощено от него лице или на лицето по **чл. 21, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за хората с увреждания**, съответно се пристъпва към изработване или ремонт, въз основа на издадения медицински документ по **чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** и одобрено от управителя на НЗОК, съответно от директора на РЗОК, заявление за предоставянето/ремонта.

(3) В случаите по ал. 2 РЗОК заплаща на лицето от регистъра по **чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** съгласно сключения с него договор по **чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване** и при спазване на въведените с наредбата по **чл. 45, ал. 9 от Закона за здравното осигуряване** ред и условия за това.

Чл. 71. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) (1) Хората с увреждания имат право на парична компенсация за пътни разходи в страната, когато индивидуално определените им с медицинския документ по **чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия не могат да бъдат предоставени, изработени или ремонтирани по настоящ адрес и присъствието на лицата е необходимо.

(2) За изплащане на паричната компенсация по ал. 1 в срок до един месец от получаването на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия човекът с увреждане подава в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес заявление - декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, и прилага следните документи:

1. билет за пътуване в двете посоки в страната - във втора класа на бърз или пътнически влак, или с автобус, издаден съгласно изискванията на **Закона за железопътния транспорт** и **Закона за автомобилните превози**;

2. документ от лицето, вписано в регистъра по **чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с уреждания** и сключило договор по **чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване**, което изработва, предоставя или извършва ремонт на помощните средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, доказващ явяване за вземане на мярка, проба или за получаване на готовото помощно средство, приспособление, съоръжение и/или медицинско изделие от страна на човека с увреждане.

(3) Дирекция "Социално подпомагане" извършва проверка по служебен път чрез НЗОК за предоставените помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия на човека с увреждане, за което е подадено заявлението декларация, както и за наличие на сключен договор по **чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване** с лицето, вписано в регистъра по **чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

(4) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице в 10-дневен срок от подаването на заявлението декларация по ал. 2 издава заповед за отпускане или за отказ за отпускане на паричната компенсация.

(5) Парична компенсация по ал. 1 получават и придружителите на децата до 18-годишна възраст.

(6) Лицата, които ползват личен превоз, получават парична компенсация по ал. 1 в размер на стойността на билет за пътуване във втора класа на бърз или пътнически влак или с автобус след представяне на документа по ал. 2, т. 2.

(7) Паричната компенсация по ал. 1 се изплаща от дирекция "Социално подпомагане" на правоимащите лица по касов път чрез лицензиран пощенски оператор или по безкасов път по лична платежна сметка на правоимащото лице, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number - IBAN), водена от доставчици на платежни услуги, лицензирани от Българската народна банка, и клонове на доставчици на платежни услуги, осъществяващи дейност на територията на страната, най-късно до края на месеца, следващ месеца на съобщаване на заповедта по ал. 4, в рамките на бюджетната година, с изключение на помощта за месец декември, която се изплаща най-късно до 31 януари на следващата година.

Чл. 72. (Отм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.)

Чл. 73. (Отм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.)

Чл. 74. (1) (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) Хората с увреждания, закупили помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия във връзка с прекарано заболяване или претърпяна злополука в чужбина, както и хората с увреждания, получили разрешение за лечение в чужбина от съответния компетентен орган по предвиден от закон ред, имат право на парична компенсация за закупено помощно средство, приспособление, съоръжение и медицинско изделие в размер до максималната стойност на същите, договорена по реда на наредбата

по **чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия** и посочена в спецификацията - списък по **чл. 68**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) Паричната компенсация по ал. 1 се предоставя срещу платежен документ за закупеното помощно средство, приспособление, съоръжение и медицинско изделие, придружен с легализиран превод на български език, по касов път чрез лицензиран пощенски оператор или по безкасов път по лична платежна сметка на правоимащото лице, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number - IBAN), водена от доставчици на платежни услуги, лицензирани от Българската народна банка, и клонове на доставчици на платежни услуги, осъществяващи дейност на територията на страната, след като е подадено заявление декларация в съответната РЗОК от човека с увреждане.

(3) Паричната компенсация по ал. 1 се изплаща до края на месеца, следващ месеца на представяне на разходооправдателните документи, в рамките на бюджетната година с изключение на помощта за месец декември, която се изплаща до 31 януари на следващата година.

Чл. 75. (Отм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.)

Чл. 76. (Отм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.)

Чл. 77. (1) Помощните средства, приспособления, съоръжения и медицинските изделия, получени по реда на Правилника, не могат да бъдат заменяни, продавани или дарявани в рамките на експлоатационния срок.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) При преустановяване ползването на помощните средства, приспособления, съоръжения и медицинските изделия те се връщат на предоставилите ги лица от регистъра по **чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** с изключение на изработените по поръчка.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) Върнатите помощни средства, приспособления, съоръжения и медицинските изделия могат да се предоставят на нуждаещи се лица или на здравни и социални институции, като се спазват и условията по договорите по **чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване**.

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) За осъществяване на дейностите по **чл. 70** НЗОК и районните здравноосигурителни каси ползват информацията от регистъра по **чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

Чл. 79. (1) (Предишен текст на чл. 79, изм. и доп. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) Изпълнителната агенция по лекарствата осъществява контрол на дейностите по предоставяне, в това число изработване и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания съгласно наредбата по **чл. 89, ал. 8 от Закона за хората с увреждания** .

(2) (Нова - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) Националната здравноосигурителна каса и районните здравноосигурителни каси осъществяват контрол на дейностите по предоставяне, в това число изработване и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания съгласно договорите по **чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване**.

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) Дейностите по предоставяне, отчитане, контрол и заплащане на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания/ремонтни дейности се извършват автоматизирано чрез специализиран софтуер на НЗОК.

Чл. 80. (1) В случаите на установена потребност от предоставяне на целева помощ по реда на

чл. 74 от Закона за хората с увреждания съгласно изготвената индивидуална оценка хората с трайни увреждания подават в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес следните допълнителни документи:

1. копие от свидетелство за регистрация на личното им моторно превозно средство;
2. документи, удостоверяващи брутните доходи на семейството през последните 12 месеца;

3. документ, удостоверяващ осъществена покупко-продажба на моторното превозно средство.

(2) Целевата помощ се отпуска и изплаща по реда на **чл. 83** след представяне на документите по ал. 1.

Чл. 81. (1) В случаите на установена потребност от предоставяне на целева помощ по реда на **чл. 75 от Закона за хората с увреждания** съгласно изготвената индивидуална оценка хората с трайни увреждания подават в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес следните допълнителни документи:

1. фактура за стойността на ремонта по видове разходи и фискален бон;
2. документи, удостоверяващи брутните доходи на семейството през последните 12 месеца.

(2) Служителят от специализирания отдел, водещ случая, извършва оглед за удостоверяване, че преустройството е извършено с цел преодоляване на затрудненията в мобилността на човека с увреждане в домашна среда.

(3) Целевата помощ се отпуска и изплаща по реда на **чл. 83** след представяне на документите по ал. 1.

Чл. 82. (1) В случаите на установена потребност от предоставяне на целева помощ по реда на **чл. 76 от Закона за хората с увреждания** съгласно изготвената индивидуална оценка хората с трайни увреждания подават в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес следните допълнителни документи:

1. медицинско предписание от лекар специалист за необходимостта от провеждане на балнеолечение и/или рехабилитационни услуги;

2. разходооправдателен документ за извършено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги.

(2) Целевата помощ се отпуска и изплаща по реда на **чл. 83** след представяне на документите по ал. 1.

(3) При предоставено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги в обекти на дружества, в които едноличен собственик на капитала е Националният осигурителен институт или Министерството на здравеопазването, както и в специализирани болници за рехабилитация, които имат разрешение от министъра на здравеопазването за дейности по **чл. 22 от Закона за лечебните заведения**, целевата помощ се изплаща след представяне на документите по ал. 4 в дирекция "Социално подпомагане", издала заповедта по **чл. 83, ал. 4**.

(4) Изплащането на целевата помощ по ал. 3 се извършва по реда на **чл. 83, ал. 6** след представяне на следните документи:

1. медицинско предписание от лекар специалист за необходимостта от провеждане на балнеолечение и/или рехабилитационни услуги;
2. първичен счетоводен документ съгласно **Закона за счетоводството** или фактура съгласно

Закона за данък върху добавената стойност, издаден на името на правоимащото лице за действително направения разход за периода на престой - за предоставено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, нощувки, храна, такси - в оригинал;

3. първичен счетоводен документ съгласно **Закона за счетоводството** или фактура съгласно **Закона за данък върху добавената стойност**, издаден на името на придружителя на правоимащото лице, ако ползва такъв, за действително направения разход за периода на престой - нощувки, храна, такси - в оригинал;

4. документ, издаден от съответния обект или от специализирана болница за рехабилитация, където е предоставено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, с който се удостоверява реалното ползване на услугите и че за посочения период същите не са ползвани на друго правно основание - в оригинал;

5. екземпляр от заповедта за отпускане на помощта по **чл. 83, ал. 4**.

Чл. 83. (1) В случаите по **чл. 80**, **чл. 81** и **чл. 82, ал. 1** директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице в 10-дневен срок от представяне на допълнителните документи издава заповед, с която отпуска или отказва мотивирано съответната целева помощ.

(2) В случаите по **чл. 80**, **чл. 81** и **чл. 82, ал. 1** целевата помощ се изплаща до края на месеца, следващ месеца, в който са представени документите, в рамките на бюджетната година с изключение на помощта за месец декември, която се изплаща до 31 януари на следващата година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) В случаите по **чл. 80**, **чл. 81** и **чл. 82, ал. 1** изплащането се извършва по касов път чрез лицензиран пощенски оператор или по безкасов път по лична платежна сметка на правоимащото лице, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number - IBAN), водена от доставчици на платежни услуги, лицензирани от Българската народна банка, и клонове на доставчици на платежни услуги, осъществяващи дейност на територията на страната.

(4) В случаите по **чл. 82, ал. 3** директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице в 10-дневен срок от изготвяне на индивидуалната оценка на потребностите издава заповед, с която отпуска или отказва мотивирано съответната целева помощ. Заповедта за отпускане на помощта се издава в два екземпляра. Един екземпляр от заповедта за отпускане на помощта се предоставя на човека с увреждане, който следва да го предостави на съответния обект или специализирана болница за рехабилитация, където ще се извършва балнеолечението и/или рехабилитационните услуги.

(5) Съответният обект или специализирана болница за рехабилитация представя документите по **чл. 82, ал. 4** в съответната дирекция "Социално подпомагане" в срок до 5-о число на месеца, следващ месеца на предоставяне на услугите.

(6) В срок до 25-о число на месеца на представяне на документите по **чл. 82, ал. 4** дирекция "Социално подпомагане" превежда на съответния обект или специализирана болница за рехабилитация по банков път дължимите суми за доказано предоставените услуги.

Чл. 84. (1) В случаите на установена потребност от предоставяне на целева помощ съгласно **чл. 77 от Закона за хората с увреждания** хората с трайни увреждания задължително представят копие от договор за наем към заявлението декларация за изготвяне на индивидуална оценка на потребностите.

(2) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед, с която отпуска или отказва мотивирано помощта по реда на **чл. 65, ал. 1**.

(3) Заповедта за отпускане на помощта по ал. 1 се издава в три екземпляра, а за отказ за

отпускане - в два екземпляра. Единият екземпляр от заповедта за отпускане на помощта се предоставя на човека с увреждане. Другият екземпляр се изпраща по служебен път до съответната община.

(4) В срок до 3-то число на месеца, следващ месеца на отпускане на целевата помощ, дирекция "Социално подпомагане" изпраща до съответната община списък на всички лица, на които е отпусната целевата помощ, заедно с екземпляр на заповедта по ал. 3.

(5) В срок до 8-о число на месеца съответната община изпраща разходооправдателен документ на името на всяко правоимащо лице от списъка по ал. 4.

(6) Целевата помощ по ал. 1 се отпуска и изплаща в размер на нормативно определения наем по реда на **Закона за общинската собственост**.

(7) Целевата помощ по ал. 1 се изплаща от дирекции "Социално подпомагане" по банков път на съответната община до края на месеца, следващ месеца, за който се отнася.

(8) Целевата помощ по ал. 1 може да бъде прекратена в случаите на:

1. извършване на нова индивидуална оценка на потребностите съгласно **чл. 26, ал. 5 от Закона за хората с увреждания**;

2. промяна в обстоятелствата, при които е отпусната.

Раздел V.
Информационна система

Чл. 85. (1) Агенцията за хората с увреждания създава и поддържа информационна система за хората с увреждания, съдържаща данни относно тяхното здравословно състояние, квалификация, образователна степен, лични възможности за социално приобщаване, професионална реализация, социално-икономически статус, демографски и други данни, съгласно **чл. 82 от Закона за хората с увреждания**.

(2) В информационната система за хората с увреждания се поддържа профил на всеки човек с увреждане.

(3) Данните по ал. 1 служат за наблюдение и анализ на социално-икономическия статус на хората с увреждания, за планиране на дейности, свързани със задоволяване на индивидуалните им потребности, и за разработване на секторни политики.

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Ежегодно до 31 март държавните и местните органи чрез своите координатори по **чл. 18 от Закона за хората с увреждания** представят писмена информация в Агенцията за хората с увреждания:

1. за предвижданите политики в областта на правата на хората с увреждания за текущата година;

2. за осъществените политики в областта на правата на хората с увреждания за предходната година.

Чл. 87. (1) Държавните и местните органи, които имат правомощия в областта на правата на хората с увреждания, събират, поддържат и предоставят актуални данни за информационната система за хората с увреждания.

(2) На Агенцията за хора с увреждания се предоставя информация:

1. за освидетелстваните и преосвидетелстваните хора с увреждания - от Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК), териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК), лекарските консултативни комисии (ЛКК) и други институции с компетентност в тази област;

2. (изм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) за здравния статус на хората с увреждания - от НЗОК и други институции с компетентност в тази област;

3. за хората с увреждания, получаващи обезщетения, помощи и пенсии при инвалидност и временна намалена работоспособност по реда на **Кодекса за социално осигуряване** - от Националния осигурителен институт;

4. за социално-икономическия статус на хората с увреждания - от Националния статистически институт, Агенцията за социално подпомагане и Агенцията по заетостта;

5. за децата с вид и степен на увреждане, получаващи финансова подкрепа, социални помощи, социални услуги и други в тази област - от Агенцията за социално подпомагане и от Държавната агенция за закрила на детето;

6. за хората с увреждания, получаващи финансова подкрепа, социално подпомагане, социални услуги и други в тази област - от Агенцията за социално подпомагане;

7. за образователно-квалификационната степен на хората с увреждания - от Министерството на образованието и науката;

8. за гражданска регистрация на хората с увреждания - от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството;

9. за други релевантни данни - от държавни и местни органи, имащи правомощия в областта на правата на хората с увреждания.

(3) Обменът на информация по ал. 1 се извършва при спазване на изискванията на **Закона за електронното управление** и на **Регламент (ЕС) 2016/679** относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на **Директива 95/46/ЕО**.

Чл. 88. (1) Информационната система за хората с увреждания предоставя възможност за създаване и поддържане на профил на всеки човек с увреждане. Профилът съдържа всички налични данни за човека с увреждане, предоставени от първичните администратори.

(2) Достъпът до профила се осигурява чрез Персонален идентификационен код (ПИК) на Националния осигурителен институт или чрез електронен подпис през системата за електронно връчване по реда на **Закона за електронната идентификация**.

(3) Недопустим е отказ на субекта на данни за достъп до неговия профил.

(4) Разрешението или отказът за достъп на трети лица се издават в писмена форма от изпълнителния директор на Агенцията за хора с увреждания или от оправомощено от него лице при спазване на **Регламент (ЕС) 2016/679** относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО.

(5) Отказът по ал. 4 може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му по реда на **Административнопроцесуалния кодекс**.

Чл. 89. Информационната система за хората с увреждания предоставя възможност:

1. за отчитане и удостоверяване на времето за настъпването на факти с правно значение с точност до година, дата, час, минута и секунда;

2. за изготвяне на извлечение от профила на човека с увреждане във всеки един момент, за създаване и отпечатване на необходимите първични документи и за предоставяне на копия, при поискване;

3. за получаване и изпращане на данни по електронен път съгласно действащите законови изисквания;

4. за оперативна размяна на информация с институциите, с които Агенцията за хората с увреждания осъществява обмен на данни, съобразно предвидените за това стандарти, формати и образци.

Чл. 90. При предоставяне на електронна услуга Агенцията за хората с увреждания предварително информира ползвателя по ясен и разбираем начин относно:

1. техническите стъпки по предоставянето на услугата, тяхното правно значение и срока за предоставянето ѝ;

2. възможността издаденият акт да бъде съхраняван в електронна форма и за начина за достъп до него;

3. техническите средства за установяване и отстраняване на грешки при въвеждането на информация, преди да бъдат направени изявленията във връзка с услугата.

Чл. 91. **Интернет страницата** на Агенцията за хората с увреждания осигурява удобен за ползване достъп:

1. до публикуваната в информационната система информация;

2. до данните, които се съдържат в профила на всеки човек с увреждане, налични в информационната система след въвеждането на идентификатор.

Чл. 92. (1) Актуализация на данни в информационната система за хората с увреждания се извършва от първичния администратор на данни:

1. по искане на човека с увреждане, за когото се отнасят данните, при установяване на грешки или несъответствия и тяхното удостоверяване;

2. по инициатива на оправомощените длъжностни лица - при наличие на документ, даващ основание за актуализация, или при установена грешка при обработката на данни.

(2) При актуализация на данни в информационната система се отразяват регистрационният номер и датата на документа, източник на данните за актуализация.

Чл. 93. Заличаване на информация в информационната система за хората с увреждания се извършва от първичния администратор на данни въз основа на:

1. предписание на Комисията за защита на личните данни;

2. акт на съда или прокуратурата;

3. установено по служебен път несъответствие между оригиналния документ и извършената обработка на данни в информационната система;

4. искане на човека с увреждане при наличие на законово основание;

5. отпадане на необходимостта от съхранение на личните данни.

Чл. 94. (1) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания определя със заповед длъжностни лица за воденето и поддържането на информационната система за хората с увреждания.

(2) Длъжностните лица, обработващи данни в информационната система за хората с увреждания, отговарят за:

1. законосъобразността при обработката на личните данни;

2. правилното съхранение, верността и пълнотата на личните данни;

3. предоставянето на личните данни от информационната система;

4. контрола на достъпа;

5. заличаването на данни.

Чл. 95. (1) Воденето на информационната система за хората с увреждания регламентира технически мерки, които:

1. отхвърлят достъпа на неоторизирани лица до оборудването за обработка на данни - контрол на достъпа до оборудване;

2. предотвратяват неоторизираното четене, копиране, промяна или унищожаване на информационни носители - контрол на информационните носители;

3. предотвратяват неоторизираното добавяне, въвеждане, преглеждане, промяна или заличаване на съхранени данни - контрол по съхраняването;

4. предотвратяват използването на информационната система от неоторизирани лица,

използващи комуникационно оборудване за данни - контрол на потребителите;

5. гарантират, че лицата, които са оторизирани да ползват система за автоматизирана обработка на данни, имат достъп само до данните, включени в обхвата на техния достъп - контрол на достъпа до данни;

6. осигуряват възможността за проверка и установяване до кои органи са били или могат да бъдат изпратени или предоставени личните данни чрез използване на комуникационно оборудване за данни - контрол на комуникациите;

7. предотвратяват неоторизирано четене, копиране, промяна или изтриване на лични данни при трансфер на лични данни или при превозване на носители на данни - контрол при транспортиране;

8. осигуряват правилното функциониране на системата, докладване на появата на грешки във функциите (надеждност) и гарантират, че съхранените данни не могат да бъдат повредени чрез неправилно функциониране на системата.

(2) Обработващият данни взема мерки за гарантиране на надеждност при обработването, като осъществява технически и организационни мерки за защита на личните данни.

Чл. 96. Мерките за съхраняване на личните данни в информационната система за хората с увреждания се определят с вътрешни правила на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания при спазване на нормативно установените минимални изисквания.

Чл. 97. (1) Агенцията за хората с увреждания извършва наблюдение и контрол на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания за съответствие с изискванията по **чл. 48 от Закона за хората с увреждания**, както и за изпълнение на целеви проекти и програми по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания**.

(2) Наблюдението и контролът по ал. 1 се извършват чрез планови или целеви проверки съгласно вътрешни правила, утвърдени от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

Чл. 98. (1) Проверките на специализираните предприятия или кооперации на хората с увреждания се извършват на регионален принцип от инспектор за съответния район с утвърден месечен план от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(2) Специализираните предприятия или кооперации на хората с увреждания се проверяват най-малко веднъж годишно.

(3) Проверката на специализираните предприятия или кооперации на хората с увреждания установява съответствието/несъответствието с вписаните в регистъра списъчен състав, относителен дял на хората с трайни увреждания, вид на дейността и всички декларирани обстоятелства към момента на проверката.

(4) Когато специализираното предприятие или кооперация на хора с увреждания има повече от един адрес на осъществяване на дейност, всеки от тях се проверява от инспектор в съответния регион.

(5) Проверките се удостоверяват с констативен протокол в два екземпляра - по един за двете страни, който се връчва срещу подпис.

(6) Когато специализираното предприятие или кооперация на хора с увреждания има повече от един адрес на осъществяване на дейност, обобщаващият констативен протокол се изготвя в региона на седалището.

Чл. 99. Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава Работна процедура за наблюдение и контрол на специализираните предприятия или кооперации на хора с увреждания и изискуемите документи при извършване на проверка.

Чл. 100. (1) Специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания, вписани в Регистъра по **чл. 83, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, оказват съдействие с необходимите доказателства на инспекторите на Агенцията за хората с увреждания при извършване на проверките.

(2) Когато се установи несъответствие с декларираните обстоятелства, на специализираното предприятие или кооперация на хора с увреждания се прави предписание със срок за изпълнение.

(3) Специализираното предприятие или кооперация на хора с увреждания има право на писмено възражение в 7-дневен срок от извършване на проверката.

(4) При неизпълнение на предписание специализираното предприятие или кооперация на хора с увреждания се заличава от Регистъра по **чл. 83, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

Чл. 101. (1) При установяване по надлежния ред, че специализирано предприятие или кооперация на хората с увреждания не отговаря на изискванията, определени в **чл. 48 от Закона за хората с увреждания**, същото се заличава от Регистъра по **чл. 83, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**.

(2) Заличаването от Регистъра по **чл. 83, ал. 1 от Закона за хората с увреждания** се извършва със заповед на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания по реда на **чл. 86 от Закона за хората с увреждания**.

Чл. 102. При установяване по надлежния ред, че специализирано предприятие или кооперация на хората с увреждания извършва нарушения при изпълнението на целеви проекти и програми по **чл. 49 от Закона за хората с увреждания**, тяхното финансиране незабавно се преустановява.

Глава пета.
ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА И ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ С ПРИЗНАТА НАЦИОНАЛНА ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ

Чл. 103. (1) Организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност съгласно **чл. 92 от Закона за хората с увреждания** получават от държавата финансова подкрепа под формата на субсидия.

(2) Субсидията по ал. 1 се предоставя за изпълнение на дейности в областта на правата на хората с увреждания с цел тяхното социално приобщаване.

Чл. 104. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност правят предложения за субсидии и разпределение на тяхното предназначение, съпроводени с доклад и с разчет до министъра на труда и социалната политика за преценка на допустимостта на дейностите и разходите за тях, както и за тяхната целесъобразност.

(2) Организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност през текущата бюджетна година могат да кандидатстват за финансиране от държавния бюджет за следващата бюджетна година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) Предназначението на субсидиите на организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност се утвърждава с решение на Министерския съвет за съответната бюджетна година.

Чл. 105. Средствата за финансиране на национално представителните организации на и за хора с увреждания не могат да се използват за икономически или инвестиционни дейности.

Чл. 106. (1) Министърът на труда и социалната политика упражнява контрол върху целесъобразността и законосъобразността на дейностите в подкрепа на социалното приобщаване на хората с увреждания и разходваните за целта средства от организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност.

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява за всяко тримесечие от комисия, определена със заповед на министъра на труда и социалната политика.

(3) Комисията по ал. 2 може да изисква от съответната организация да представи допълнителна информация, свързана с изразходваните средства и реализираните дейности, и да

организира извършването на проверки на място, когато това се налага. В тези случаи срокът за произнасяне се удължава с времето, определено за предоставяне на допълнителна информация и/или за извършване на проверка.

(4) Комисията представя на министъра на труда и социалната политика протокол за резултатите от проверката и дава становище.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г.) При констатирани нарушения в изпълнение на субсидираните дейности и/или при неизпълнението им, както и при отпадане на националната представителност, Министерството на труда и социалната политика преустановява субсидирането.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. За срок две години от приемането на Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания дейността на Съвета за наблюдение се администрира от администрацията на омбудсмана на Република България.

§ 2. За 2019 г. информация за процедурата за кандидатстване и подбор на работодатели, съответно на органи по назначаване по Националната програма по **чл. 34**, се обявява на **интернет страницата** на Агенцията за хората с увреждания в срок до 31 май.

§ 3. Работодателите, задължени да изпълняват квота по **чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, през 2019 г. предприемат съответни действия за назначаване на хора с трайни увреждания в тримесечен срок от обнародването на правилника в "Държавен вестник".

§ 3а. (Нов - ДВ, бр. 33 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 48 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) За времето на обявено извънредно положение по **чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България** или обявена извънредна епидемична обстановка разпоредбата на **чл. 15, ал. 3, т. 1** не се прилага.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 48 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) За времето на обявено извънредно положение по **чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България** или обявена извънредна епидемична обстановка интервюто по **чл. 15, ал. 3, т. 2** се провежда само по телефон или по електронна поща.

§ 4. Правилникът се приема на основание **§ 3, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за хората с увреждания**.

Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 63 ОТ 2 АПРИЛ 2020 Г. ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 65 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2019 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 33 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 13.03.2020 Г.)

§ 2. **Постановлението** влиза в сила от 13 март 2020 г. и се прилага до отмяна на извънредното положение.

Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 101 ОТ 21 МАЙ 2020 Г. ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 65 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2019 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 48 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 14.05.2020 Г.)

§ 2. **Постановлението** влиза в сила от 14 май 2020 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 127 ОТ 1 АПРИЛ 2021 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 65 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2019 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 28 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 06.04.2021 Г.)

§ 17. **Постановлението** влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 144 ОТ 29 ЮНИ 2022 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 65 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2019 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 50 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2022 Г.)

§ 17. Националната здравноосигурителна каса заплаща за предоставените на хората с увреждания помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, в това число за тяхното изработване и ремонт, съобразно медицинските документи на лицата, издадени преди 1 юли 2022 г., до изтичане на сроковете, за които се отнасят медицинските документи, или на съответните нормативно определени към момента на издаване на медицинските документи експлоатационни срокове на продуктите.

§ 18. Лицата, които към 1 юли 2022 г. имат издаден медицински документ по **чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания**, но същият не определя индивидуално помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за лицето съобразно утвърдената от НЗОК спецификация - списък, или медицинският документ не е вписан по реда на **чл. 108а, ал. 2а от Закона за здравето**, могат да упражнят правото си да получат помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия след индивидуалното им определяне от ЛКК, ТЕЛК или НЕЛК, издала документа, и подаване на заявление по **чл. 69, ал. 1** чрез информационната база данни по **чл. 108а, ал. 1 от Закона за здравето**.

. . . . . .

§ 22. **Постановлението** влиза в сила от 1 юли 2022 г.

Преходни и заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 18 ОТ 26 ЯНУАРИ 2026 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

(ОБН. - ДВ, БР. 12 ОТ 2026 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2026 Г.)

§ 4. В периода на двойно обращение на лева и еврото по **чл. 24 от Закона за въвеждане на еврото в Република България** плащането на таксите може да се извършва в левове в брой при използване на официалния валутен курс, изразен с шест цифри с всички пет знака след десетичната запетая, като получената сума при преизчисляване на таксата от лева в евро се закръглява до втория знак след десетичната запетая на базата на третия знак след десетичната запетая в съответствие с математическото правило за закръгляване по **чл. 13, ал. 1** от същия закон.

§ 5. **Постановлението** влиза в сила от 1 януари 2026 г.

Приложение № 1 към **чл. 24, ал. 1**

ОБОБЩЕНА СПРАВКА

за получената информация относно работните места във връзка с прилагане на **чл. 38, ал. 1 от Закона за х увреждания (ЗХУ)**

за периода от ..... до ..... г.

№ по ред	Дата на подаденото уведомление в дирекция "Бюро по труда" (ДБТ)	Работодател	ЕИК/ БУЛСТАТ	Брой свободни работни места, заявени в ДБТ, в изпълнение на квотата по **чл. 38, ал. 1 от ЗХУ**	Брой насочени от ДБТ хора с трайни увреждания за заемане на заявените работни места	Брой назначени хора с трайни увреждания, насочени от ДБТ	Брой незаети работни места, заявени в ДБТ, заедно с причината за незаемането им	Брой заявен работ от работо за изп на кво **чл. 38 от ЗХ** трудо посре издаде удосто за регист за изв на посре дейно наема работа
	Данни от ДБТ	Данни от работодател съгласно подадено уведомление	Данни от работодателя съгласно подадено уведомление	Данни от ДБТ	Данни от ДБТ	Данни от работодателя съгласно подадено уведомление	Данни от ДБТ	Данни работо съглас подад уведом
1	2	3	4	5	6	7	8	

Приложение № 2 към **чл. 68, ал. 1**

(Изм. - ДВ, бр. 28 от 2021 г., в сила от 06.04.2021 г., отм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.)

Приложение № 3 към **чл. 70, ал. 4** и **чл. 76**

(Отм. - ДВ, бр. 50 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.)